

127. Bijbelstudie over
A HERI FETISANI FU GADO
DE GEHELE WAPENRUSTING G'DS
K'LEI NESHEQ ELOHIM
כלי-נשק אלהים

Deel 2: Efeziërs 6:15-18

In deze tweedelige Bijbelstudie over de geestelijke wapenrusting nemen wij de instructies door die Sha'ul [Paulus] ons daarover gegeven heeft in Efezen 6:10-18. Hij gebruikte de Romeinse wapenrusting als beeld voor de diverse beschermende factoren die wij moeten hanteren in onze geestelijke strijd. De vorige keer hadden we het erover, dat wij onze lendenen moeten omgorden met de waarheid en ons moeten bekleden met het borstharnas van de gerechtigheid. Deze keer gaan we de overige onderdelen van onze wapenrusting één voor één doornemen.

Vers 15: “...de voeten geschoeid met de bereidvaardigheid van het evangelie des vredes...”

Surinaams: “...fu de klar'klari fu go panya a Bun Nyunsu fu freide, mus de leki wan susu na yu futu...”

Hindoestaans: “...aur jaise tu juta pahíne hai kahu jái ke, oisane apane ke tayár kar dusare ke khus khabar sunáwe ke kaise ek ínsán Parmeswar se ek hoi sakíga...”

Javaans: “...kaping teluné: sak wantyi-wantyi kowé kudu wis tata-tata bisa ngomongi liyané bab kabar kabungahané Gusti Yeshua haMashiach, sing ngrukunké manungsa marang Gusti Elohim lan marang sakpada-pada. Mulané kowé kudu kaya soldat sing arep budal perang kaé, sepatuné wis dienggo lan ditalèni...”

Het derde onderdeel van de geestelijke wapenrusting is het schoeisel dat wij moeten dragen. De Nieuwe Bijbelvertaling noemt het: “...de inzet voor het evangelie van de vrede als sandalen aan uw voeten.” In Het Boek staat vers 15 als volgt vertaald: “Trek de schoenen aan van de bereidheid om het goede nieuws van de vrede met G'd bekend te maken!” Op dezelfde wijze is het ook in 1997 door de Independent Faith Mission en Bijbel Gemeente Suriname vertaald in het Sranan Tongo: “En weri susu na un futu fu tan faste fu tyari da bun nyunsu fu freide!” Ook in de oude vertaling van het Surinaams Bijbelgenootschap uit 1986 staat het soortgelijk: “Nanga susu na un futu leki suma, disi tan klari, fu tyari da evangelium fu freide go lontu!” De woorden in de oorspronkelijke Griekse grondtekst υποδησαμενοι τους ποδας hupodēsamenoi tous podas [zich ondergebonden hebbende de voeten] wordt echter het meest benaderd in de Groot Nieuws Bijbel: “Bind onder uw voeten de bereidheid om de vredesboodschap te brengen.” Dit beeld is ontleend aan ישעייהו Yeshayahu [Jesaja] 52:7. Daar staat: “Hoe liefelijk zijn op de bergen de voeten van de vreugdebode, die vrede aankondigt, die goede boodschap brengt, die heil verkondigt, die tot Tziyon spreekt: Uw G'd is Koning! - Fa den futu fu den suma disi tyari bun nyunsu kon de moi na tapu den bergi, den disi taki fu freide, den disi taki den breiti wortu fu bun, disi taki fu ferlusu; disi taki gi Sion taki: Yu Gado de Kownu!” Natuurlijk kan deze vreugdebode niet met blote voeten op de bergen van Israël lopen om het goede nieuws te brengen. Daar is stevig schoeisel voor nodig zoals iedereen die weleens op de Surinaamse bergen geweest is uit eigen ervaring kan beamen. Met het oog op de Romeinse wapenrusting geldt dit ook voor de soldaten. Zonder goede schoenen of stevige sandalen zouden de voeten van een soldaat in rotsachtig terrein te gevoelig zijn voor stenen en oneffenheden waardoor hij zou struikelen of zijn voeten bezeren. Nog afgezien daarvan moeten we rekening houden met het feit, dat Romeinse legioensoldaten tijdens een veldtocht doorgaans 30 kilometer per dag marcheerden, waarbij ze ook nog bijna 30 kilo met zich mee sjouwden. De Romeinse soldaten konden verbazingwekkende afstanden lopen, maar het gewicht van de complete wapenrusting

plus bagage zouden hun voeten zonder goed schoeisel niet aangekund hebben. Zonder stevige schoenen zouden ze niets waard geweest zijn in de strijd. Goed schoeisel is voor een soldaat dus nodig om ook onder moeilijke omstandigheden stevig op zijn voeten te blijven staan. Daarom beschikten de Romeinse legioenen als eerste leger in de wereld over soldatenlaarzen! De gewone legioensoldaten droegen enkelhoge lederen laarzen, 'caligae' (enkelvoud 'caliga') genaamd, die opengesneden waren zodat er makkelijk water kon uitlopen na een regenval of het doorwaden van een beek en de voeten snel konden drogen. Deze open 'caligae' werden door de voetsoldaten en de cavalerie tot de rang van centurio gedragen. De 'caligae' waren voorzien van uit drie lagen rundleer bestaande zolen, die met 80 tot 90 ijzeren spijkers met ronde koppen waren beslagen om ervoor te zorgen, dat de zolen minder snel zouden afslijten. Op zachte grond zorgden de spijkers ervoor, dat de legioensoldaten een goede greep hadden, maar op gladde stenen oppervlakken moesten ze uitkijken dat ze niet uitgleden. De tribunen en de legaten droegen echter geen open 'caligae', maar gesloten van weekleer genaaide laarzen, 'calcei' genaamd. Als het bovendeel van een 'calceus' tot boven de enkel of zelfs tot bijna het knie reikte, werd deze soldatenlaars een 'pero' genoemd. Goed schoeisel was dus van groot belang in het Romeinse leger en daarom is ook het schoeisel van de bereidvaardigheid het evangelie des vredes te verkondigen, een belangrijk deel van onze geestelijke wapenrusting. Het heeft natuurlijk geen enkel nut om de voeten te schoeien als ze geen stap verzetten en daarom wijst dit onderdeel van de wapenrusting op het uitgaan voor het uitvoeren van een belangrijke taak, de zendingsofdracht: *"Gaaf heen in de gehele wereld, verkondigt het evangelie aan de ganse schepping! - Un go na ala sei fu grontapu, èn ferteri ala sma a Bun Nyunsu! - Ja dunia bhar me khus khabar Hamár báre me sab koi se batái deihe! - Kana pada lunga nggelarké kabar kabungahané Gusti Elohim marang saben wong nang sak lumahé jagat!"* (Marcus 16:15). Wij moeten steeds bereid zijn het evangelie des vredes te brengen want het evangelie brengt vrede en rust in het hart, maar ook in het land. De blijde boodschap wordt 'het evangelie des vredes', in het Grieks *ευαγγελίου της ειρηνης* euaggeliou tēs eirēnēs en in het Hebreeuws *בְּשֵׁרֵת הַשְּׁלוֹם* B'sorat haShalom genoemd omdat volgens Romeinen 5:1 de vrede tussen G'd en de mensen door Yeshua haMashiach is hersteld: *"Wij zijn dus als rechtvaardigen aangenomen opgrond van ons geloof en leven in vrede met G'd door onze Heer Yeshua haMashiach!"* (NBV). De uitwerking van het evangelie des vredes moet in ons leven duidelijk zichtbaar zijn, want pas dan zal ons gesproken getuigenis geloofwaardig overkomen. Als wij geen vrede in ons eigen hart hebben, dan kunnen wij ook geen vredesboodschap aan anderen brengen. Wij hebben vrede in ons hart als wij een zuiver geweten hebben, als wij ons verleden goed hebben verwerkt, als wij ons heden hebben aanvaard en als wij vertrouwen hebben in de toekomst. Dan hebben wij de vrede in ons hart die we zo graag willen doorgeven aan anderen. Maar om de vredesboodschap goed te kunnen begrijpen en te kunnen uitleggen moeten wij de Schriften kennen, en precies weten hoe wij het evangelie aan anderen kunnen verkondigen. Dat betekent op de eerste plaats dat wij sowieso al niet de leer van een bepaalde denominatie moeten verkondigen, wat helaas dikwijls wordt gedaan, maar dat we de mensen moeten leren de Tora te onderhouden en te belijden dat niemand tot de Vader komt dan door Yeshua alleen! Dat zal ons wel niet door iedereen in dank worden afgenomen, maar niet voor niets gebruikte Sha'ul het soldatenschoeisel als beeld van onze bereidheid om deze belangrijke boodschap te verkondigen, zeker in deze tijd die aan de Grote Verdrukking voorafgaat, want hoe kunnen mensen de Eeuwige leren kennen en Yeshua aannemen als Heer en Verlosser als wij niet bereid zijn om te prediken? *"Hoe zullen zij dan Hem aanroepen, in wie zij niet geloofd hebben? Hoe geloven in Hem, van wie zij niet gehoord hebben? Hoe horen zonder prediker? En hoe zal men prediken zonder gezonden te zijn? Gelijk geschreven staat: Hoe lieflijk zijn de voeten van hen, die een goede boodschap brengen!"* **Surinaams:** *"Ma fa den sa kari En nen, efu den no e bribi ini En? Èn fa den sa bribi ini En, efu noiti den no yere fu En? Èn fa den sa yere fu En, efu no wan sma go preiki gi den? Èn fa sma kan go preiki gi den, efu wan sma no seni den? A de soleki fa a skrifi taki: A switi fu yere te sma e waka kon di e tyari bun nyunsu!"* **Hindoestaans:** *"Bakí usab kaise okar nám bolái sakíga jab okar me na bíswás kare hai? Kaise okare me bíswás kar sake hai jab usab okar bise me na sunís hai? Kaise usab sun pái jab koi okar báre me kuch na batáis hai? Aur kaise koi okar bát ailán kar sakíga jab Parmeswar oke na patháwe hai? U ápan pustak me líkhwáis hai kí: Jab koi sune hai kí sanesian áwe hai khus khabar ailán kare, tab oke bahut accha lage hai!"* **Javaans:** *"Lah menawa terus ènèng sedulur sing takon:*

Lah kepriyé wong-wong bisané nyebut jenengé Gusti Yeshua, nèk ora pada pretyaya marang Dèkné. Semunggoné gelem pretyaya, kepriyé wong-wong bisané pretyaya, nèk ora tau krungu bab Gusti Yeshua haMashiach. Karomenèh, kepriyé wong-wong bisané krungu bab Gusti Yeshua haMashiach, nèk ora ènèng wong sing teka ngabarké. Lan kejaba sangka kuwi, kepriyé ènèng wong bisané budal ngabarké, nèk ora dikongkon karo Gusti Elohim? Para sedulur, wong sing ngomong ngono kuwi ya pantyèn ènèng beneré. Nanging wujuté Gusti Elohim wis ngongkon nabi-nabi teka ngabari marang bangsa Israèl bab Gusti Yeshua haMashiach. Awit nabi Yésaya ya wis tau ngomong ngéné: Wong sing teka nggawa kabar kabungahan pantyèn mbungahké tenan!” (Romeinen 10:14-15). Trek daarom de schoenen aan van de bereidheid om het goede nieuws van de vrede met G'd bekend te maken!

Vers 16: “...neemt bij dit alles het schild des geloofs ter hand, waarmede gij al de brandende pijlen van de boze zult kunnen doven...”

Surinaams: “...boiti den sani disi, yu mus bribi tu. Èn yu mus hori a bribi disi fesi yu skin fu tapu den faya peiri san didibri e sutu kon na yu tapu...” (oude vertaling: Ma moro furu un mu teki da skild fu bribi, disi un kan kiri nanga en ala den faya-peiri fu da ogriwan...)

Hindoestaans: “...ekare sáth Parmeswar ke uppar bharosa kar. Biswás kare jaise surjati ke dhál hai. Jab saitán ápan jarat tír dágíga, tab tor bharosa dwára butáwat jáiga...”

Javaans: “...kaping papat: ing kangèlan apa waé, pretyayaa nèk Gusti Elohim bakal nulungi kowé. Ora béda kaya soldat nyekel tèbèngé kaé kanggo nutupi awaké. Dadiné nèk sétan ngetyulké panah-panah sing ènèng geniné marang kowé, kowé bisa nampik. Tegesé, nèk sétan arep nglebokké barang sing ora apik ing angen-angenmu, kowé bisa ngendek kuwi...”

Een zeer belangrijk onderdeel van de geestelijke wapenrusting is het schild des geloofs. Het schild was immers ook het voornaamste verdedigingsinstrument van de Romeinse soldaat. Daarmee werden de eerste klappen en brandende pijlen afgeweerd. Het harnas bood vooral bescherming tegen aanvallen die het schild wisten te omzeilen. In de oudheid hanteerden de soldaten twee soorten schilden, kleine en grote. Het in deze tekst door Sha'ul gebruikte Griekse woord *θυρεος* thureos, dat doorgaans gewoon met 'schild' wordt vertaald, heeft betrekking op een manshoog schild, waarachter een soldaat zich geheel kon verschuilen omdat het groot genoeg was om het grootste deel van het lichaam te bedekken. Men zou *θυρεος* thureos daarom beter met 'langschild' kunnen vertalen. De legioensoldaten van de Romeinse infanterie gebruikten dit langwerpige rechthoekige en gewelfde schild, 'scutum' genaamd. Het bestond uit drie op elkaar vastgelijmde lagen houten planken en een bespanning van linnen en ongelooid leder waarmee de stabiliteit van het schild werd gewaarborgd. De voorzijde van het schild was meestal rood geschilderd met het embleem van de eenheid en het nummer van het legioen waartoe de soldaat behoorde. Doorgaans stonden op het schild ook de letters SPQR als afkorting van Senatus PopulusQue Romanus (De Senaat en het Volk van Rome). De daarachter aanwezige handgreep in het midden van het schild werd beschermd door een rechthoekige schildknop, 'umbo' genaamd, die gemaakt kon zijn uit ijzer of uit messing. De rand van het schild werd door metalen beslag versterkt. Het 'scutum' was een groot gebogen schild met evenwijdige rechte boven- en onderrand en naar buiten afgebogen zijranden zodat bijna het hele lichaam van de soldaat beschermend afgedekt kon worden. Tijdens de mars droeg de infanterist zijn schild met twee riemen vastgemaakt op de rug. Vanwege de grote omvang en het gewicht was de 'scutum' echter niet geschikt voor de inzet bij de ruitery. Daarom kenden de Romeinen naast het grote rechthoekige 'scutum' nog twee andere soorten schilden: het ovale schild, 'clipeus' genaamd en het kleinere en meer vlakke ronde schild, de 'parma'. Beide schilden hadden ronde schildknoppen. Het ovale schild, dat lichter en handelbaarder was dan het rechthoekige schild van de legionairs werd door de cavalerie en door de infanterie van de hulpstroepen gehanteerd. Veldtekendragers en hoornblazers droegen het kleine ronde schild. Omdat zij echter hun beide handen voor andere zaken nodig hadden hing het schild meestal ongebruikt aan een riem op de rug en bood dus weinig bescherming. De grote rechthoekige schilden van de gewone legioensoldaten daarentegen leenden zich door hun vorm uitstekend tot het opstellen van de bekende schildpadformatie, die ik in mijn vorige studie heb beschreven

en hadden bovendien het voordeel dat ze tegen elkaar geplaatst konden worden om als het ware een schildmuur te vormen. De linnen bekleding van de schilden kon worden natgemaakt om brandende pijlen te doven. In de klassieke oorlogvoering schoot men brandende pijlen af om de slagorde van de vijand in verwarring te brengen of om een belegerde stad in brand te schieten. Men gebruikte daarvoor een soort pijlen die waren gemaakt van holle rietstengels met kleine ijzeren kokertjes die met brandende nafta gevuld konden worden of gewone in pek gedoopte pijlen, die aangestoken werden om op de tegenstander te worden afgeschoten. De Romeinen goten daarom water over hun schildbekleding en als dan brandende pijlen kwamen konden ze die doven door de kletsnatte schilden op te heffen en de pijlen daarop neer te laten komen. Zo werden de brandende pijlen opgevangen met de schilden zodat ze geen doel troffen en gedoofd werden en zoals het Romeinse langschild voldoende bescherming bood tegen de brandende pijlen van de vijand, zo dooft het geloof de brandende pijlen van de boze. Toch onderschat die pijlen niet. Ze zijn levensgevaarlijk! We kunnen hierbij onder andere denken aan dwaalleringen, verwarring over de g'ddelijkheid van Yeshua of over de geldigheid van de Tora, twijfel, verleiding tot allerlei zonden, immoraliteit, materialisme, occultisme, beproevingen, laster, leugens, vervolging, tegenstand in het gezin, op het werk of op school, angst, bezorgdheid, ontmoediging en wanhoop! Al deze brandende pijlen zijn voor talrijke gelovigen door de eeuwen heen geestelijk verwoestend gebleken. Veel gelovigen zijn helaas getroffen door zulke pijlen en nog steeds worden er voortdurend brandende pijlen op ons afgeschoten. Alleen een sterk geloof kan ons daartegen beschermen en hun vlammen doven en daarom roept Sha'ul ons op om te schuilen achter het schild des geloofs. Het schild moet worden natgemaakt met het water des levens en opgeheven om deze brandende pijlen te doven. Eigenlijk zijn de brandende pijlen het tegenovergestelde van het schild des geloofs, namelijk de pijlen van het ongeloof. Daarom doet de satan zijn uiterste best om ons met ongeloof te beschieten, zodat we spoedig volledig in brand zullen staan zodat we niet zullen ingaan in G'ds Koninkrijk evenals de Israëlieten niet konden ingaan in het Beloofde Land wegens hun ongeloof (עבריים Iv'rim [Hebreeën] 3:19). Om ons tegen zulke gevaren te beschermen, moeten we het schild des geloofs ter hand nemen en opheffen, waarmee wij al de brandende pijlen van de boze kunnen doven. Dit vierde deel van onze geestelijke wapenrusting kan de doorslag geven in de strijd, mits we het met overtuiging en vol vertrouwen weten te gebruiken, want geloof is namelijk de sleutel tot de overwinning. Met de Griekse woorden επι παντιν epi pasin (boven alles) legde Sha'ul er daarom de nadruk op, dat het geloof het belangrijkste onderdeel van de geestelijke wapenrusting is. Helaas missen wij dit in de NBG-vertaling. De Statenvertaling en de Nieuwe Bijbelvertaling daarentegen gebruiken het woord 'bovenal' gelukkig wel, want daar gaat het nou juist om! Boven alle andere delen van de wapenrusting biedt het geloof ons de meeste bescherming. Om het schild des geloofs te kunnen hanteren moeten we uiteraard eerst goed begrijpen wat 'geloof' precies is. Stel dat men u op de man (of de vrouw) af vraagt: "Leg eens kort en krachtig uit wat geloof is," wat geeft u dan als antwoord? Komt u dan met een hele uitgebreide uitleg of staat u dan met een mond vol tanden? Waarschijnlijk zult u dan zeggen, dat wij bij 'geloof' moeten denken aan de persoonlijke verbondenheid met en het vertrouwen op de Eeuwige. Dat is natuurlijk helemaal waar, maar de beste definitie van het geloof vinden wij natuurlijk in G'ds Woord zelf. עבריים Iv'rim [Hebreeën] 11:1 zegt: *"Het geloof nu is de zekerheid der dingen, die men hoopt, en het bewijs der dingen, die men niet ziet!"* (NBG-vertaling). Met andere woorden: *"Geloven is zeker zijn van de dingen waar je op hoopt, ervan overtuigd zijn dat wat je niet ziet, toch bestaat!"* (Groot Nieuws Bijbel). Het Boek vertaalt het als volgt: *"Wat is geloof? Het is de absolute zekerheid dat onze hoop ook werkelijkheid wordt en het is het bewijs van dingen die wij niet kunnen zien!"* **Surinaams:** *"Bribi na a tranga fertrow tak' den sani san yu e howpu, o psa. A de wan trutru sabi tak' den sani de san yu no e sil!"* **Hindoestaans:** *"Bíswás ke matlab hai kí hamlog jánila kí jaun cij par hamlog bharosa karíla, u pura hoi jáiga, aur jaun hamlog na dekh sakíla, u hai!"* **Javaans:** *"Para sedulur, aku wis ngomong nèk awaké déwé kudu pretyaya terus marang Gusti, senajan aboté lan angèlé kaya ngapa. Lah pretyaya marang Gusti Elohim kuwi apa ta tegesé? Pretyaya marang Gusti Elohim kuwi tegesé mangertèni tenan nèk sembarang sing wis dijanji karo Gusti Elohim lan sing diarep-arep karo awaké déwé mesti bakal diturutu karo Gusti Elohim. Pretyaya kuwi tegesé mangertèni nèk sembarang sing wis diomong karo Gusti Elohim nèk bakal klakon ya bakal klakon tenan, senajan mripat durung weruh!"* Geloof is dus het kanaal waardoor G'ds zegen en kracht in ons stroomt, maar het dient wel regelmatig gevoed te worden door het

bestuderen van G'ds Woord onder leiding van Ruach haQodesh [de Heilige Geest] en het wandelen in de juiste leer. Als wij ons vertrouwen op de Eeuwige stellen, Hem liefhebben en Zijn geboden onderhouden, dan zal ons geloof met de dag sterker worden en als wij bovendien een persoonlijke relatie met Yeshua hebben, dan kunnen wij samen met Hem alles aan en kunnen de brandende pijlen van de satan ons geen schade aandoen. Met een sterk geloof als schild zien wij die pijlen wel aankomen, maar we raken daarvan niet meer in paniek omdat wij op de Eeuwige en Zijn beloften mogen vertrouwen! Yeshua zelf, maar ook de talrijke geloofsgetuigen die wij in de Schriften tegenkomen, lieten ons door hun eigen voorbeeld zien hoe belangrijk het is om in kritieke situaties een sterk geloof te hebben. Daarom is het van het grootste belang om in alle vertrouwen op de Eeuwige het schild des geloofs op te heffen en de brandende pijlen daarmee te doven, waardoor wij onaantastbaar zullen worden. Als de satan ons met een brandende pijl wil intimideren door ons wijs te maken dat we eraan gaan, dan mogen wij kracht putten uit de belofte aan onze voorvaders, die volgens עבריים Iv'rim [Hebreeën] 13:5 nu ook voor ons geldt: *“De Eeuwige zelf gaat voor je uit, Hij zal je bijstaan en geen moment van je zijde wijken. Wees niet bang en laat je door niets ontmoedigen!”* (דברים D'varim [Deuteronomium] 31:8). Daarom kunnen wij met vertrouwen zeggen: *“Met de Eeuwige aan mijn zijde heb ik niets te vrezen!”* (תהלים Tehilim [Psalmen] 118:6). Als de boze ons wil wijzen op onze zonden in het verleden, dan mogen wij ons in geloof en met een gerust hart beroepen op יוחנן אף Yochanan alef [1 Johannes] 1:9. Daar staat: *“Indien wij onze zonden belijden, Hij is getrouw en rechtvaardig, om ons de zonden te vergeven en ons te reinigen van alle ongerechtigheid.”* Als wij dus zo een sterk geloof hebben en op de Eeuwige vertrouwen, dan zal niet alleen het geloof ons schild zijn, maar de Eeuwige zelf! De hele TeNaCH staat daar vol van. Ik zal enkele teksten citeren waarin dit duidelijk naar voren komt: *“Hierna kwam het Woord van de Eeuwige tot Av'ram in een gezicht: Vrees niet, Av'ram Ik ben uw schild; uw loon zal zeer groot zijn.”* (בראשית B'reshit [Genesis] 15:1). *“Welzalig zijt gij, Israëel; wie is aan u gelijk? Een volk, verlost door de Eeuwige, die het schild uwer hulp en het zwaard uwer hoogheid is.”* (דברים D'varim [Deuteronomium] 33:29). *“Mijn G'd, de Rots, bij wie ik schuil, mijn schild, hoorn mijns heils, mijn burcht, mijn toevlucht, mijn verlosser; van geweld hebt Gij mij verlost.”* (שמואל ב Sh'mu'el bet [2 Samuël] 22:3). *“G'ds weg is volmaakt; het Woord van de Eeuwige is zuiver. Hij is een schild voor allen die bij Hem schuilen.”* (שמואל ב Sh'mu'el bet [2 Samuël] 22:31). *“Velen zeggen van mij: Hij vindt geen hulp bij G'd. Maar Gij, Eeuwige, zijt een schild dat mij dekt, mijn eer, en die mijn hoofd opheft.”* (תהלים Tehilim [Psalmen] 3:2-3). *“Want Gij zegent de rechtvaardige, o Eeuwige, Gij omgeeft hem met welbehagen als met een schild.”* (תהלים Tehilim [Psalmen] 5:13). *“Mijn schild is bij G'd, die de oprechten van hart verlost!”* (תהלים Tehilim [Psalmen] 7:11). *“O Eeuwige, mijn steenrots, mijn vesting en mijn bevrijder, mijn G'd, mijn Rots, bij wie ik schuil, mijn schild, hoorn mijns heils, mijn burcht.”* (תהלים Tehilim [Psalmen] 18:3). *“G'ds weg is volmaakt; het Woord van de Eeuwige is zuiver. Hij is een schild voor allen die bij Hem schuilen.”* (תהלים Tehilim [Psalmen] 18:31). *“De Eeuwige is mijn kracht en mijn schild; op Hem vertrouwde mijn hart en ik werd geholpen.”* (תהלים Tehilim [Psalmen] 28:7). *“Onze ziel verwacht de Eeuwige, Hij is onze hulp en ons schild.”* (תהלים Tehilim [Psalmen] 33:20). *“Want de Eeuwige G'd is een zon en schild, de Eeuwige geeft genade en ere; het goede onthoudt Hij niet aan hen die onberispelijk wandelen.”* (תהלים Tehilim [Psalmen] 84:12). *“Met Zijn vlerken beschermt Hij u, en onder Zijn vleugelen vindt gij een toevlucht; zijn trouw is schild en pantser.”* (תהלים Tehilim [Psalmen] 91:4). *“Israëel, vertrouw op de Eeuwige, Hij is hun hulp en hun schild; Gij huis van Aharon, vertrouwt op de Eeuwige, Hij is hun hulp en hun schild; Gij, die de Eeuwige vreest, vertrouwt op de Eeuwige, Hij is hun hulp en hun schild.”* (תהלים Tehilim [Psalmen] 115:9-11). *“Gij zijt mijn schuilplaats en mijn schild, ik hoop op uw woord.”* (תהלים Tehilim [Psalmen] 119:114). *“Hij bewaart hulp voor de oprechten, Hij is een schild voor wie onberispelijk wandelen.”* (משלי Mish'lei [Spreuken] 2:7). *“Alle woord G'ds is gelouterd; hun die bij Hem schuilen, is Hij ten schild.”* (Spreuken 30:5). Als u dit alles gelooft wat wij zojuist hebben gelezen, dan zal dit geloof u als een schild beschermen tegen alle aanvallen

van de tegenstander. Neem daarom bij dit alles het schild des geloofs ter hand, waarmee u al de brandende pijlen van de boze zult kunnen doven...

Vers 17a: "...en neemt de helm des heils aan..."

Surinaams: "...a ferlusu di Gado ferlusu yu mus de leki wan fet'musu tapu yu ede..." (oude vertaling: *En teki a fetimusu fu da Gadolibi...*)

Hindoestaans: "...Parmeswar toke pp aur saja me se bacs hai.  bt se pan soc-bcr r kar jaise surjt pan loha ke topi pahine hai..."

Javaans: "...kaping liman: kow kudu nduwni pengandel sing mantep nk Gusti wis nylametk kow, ora bda kaya soldat nganggo topi sing atos ka kanggo nutupi sirah..."

De helm des heils is het laatste deel van de defensieve wapenrusting. Pas als wij alle overige delen, namelijk de gordel der waarheid, het borstharnas der gerechtigheid en de sandalen der bereidvaardigheid van het evangelie des vredes hebben aangetrokken en het schild des geloofs hebben opgenomen, krijgen we de helm des heils aangereikt. Een helm, die door de Romeinen 'galea' of 'cassis' werd genoemd, beschermt het hoofd tegen letsel. Het hoofd is namelijk en van de meest vitale delen van ons lichaam vanwege de hersenen die als centrale zenuwstelsel ons hele lichaam besturen. Als dat aangetast of zelfs uitgeschakeld wordt, is men weerloos aan de vijand overgeleverd. Aangezien het hoofd zeer kwetsbaar is, was een helm vanzelfsprekend en van de meest belangrijkste onderdelen van de defensieve wapenrusting van de Romeinse soldaat evenals dat ook nu nog steeds in het moderne leger het geval is. De Romeinen kenden verschillende helmtypes. Zo droegen de officieren heel andere 'galeae' [helmen] dan de gewone manschappen en de huursoldaten van de hulptoepen, 'auxillae' genaamd, droegen niet dezelfde helmen als de reguliere legioensoldaten. En ding hadden alle Romeinse helmen wel gemeen: ze waren allemaal volgens hetzelfde concept ontworpen om een maximaal gezichtsveld en gehoor te garanderen. Speciale, aan scharnieren vastgemaakte wangenklemmen en een aparte nekplaat boden aanvullende bescherming. Daarmee waren de helmen van de Romeinen veel beter en doelmatiger dan die van hun tegenstanders. Onder de nekbescherming was de nekriem met twee ogen vastgemaakt. De nekriem werd aan beide kanten naar voren en door ogen van de wangenklemmen geleid en dan onder de kin vastgeknoopt. De ijzeren 'galeae' werden vaak versierd met messingonderdelen. In het kalotje werd een met paardenhaar gevuld linnen kussen als helmvoering vastgekleefd. Om slagen af te weren diende een ronde knop op de helm van de gewone soldaat en voor het bevestigen van de meestal rode of zwart geverfde helmpluim van de officier een vertakt bovenstuk. Op de officiershelmen werd namelijk altijd een versiering geplaatst, die doorgaans uit een kam (crista) van paardenhaar of veren of uit aparte pluimen bestond, die in speciaal daarvoor voorziene houdertjes werden geplaatst. Als teken van zijn rang en om gemakkelijk als zodanig op het slagveld gedentificeerd te kunnen worden droeg de centurio standaard een dwarse helmkam (crista transversa). Bij andere officieren werd de kam (crista) in de lengterichting op de helm geplaatst. De voornaamste functie van de 'crista' was om de officier groter te doen lijken en de vijand daarmee te intimideren, maar ook om daarmee respect bij zijn eigen manschappen af te dwingen. De helm bood namelijk niet alleen bescherming in de oorlog, maar diende tevens als een statussymbool. De optio, die als onderofficier de plaatsvervanger van de centurio was, droeg op zijn 'galea' twee karakteristieke veren. De vaandeldrager (vexillarius) droeg over zijn helm een beren-, leeuwen- of wolvenvel, waardoor hij in de strijd goed herkenbaar was. Omdat de helm geen persoonlijk eigendom was van de afzonderlijke soldaten, maar van het Romeinse leger, stonden vaak de namen van de diverse soldaten die de helm gedragen hadden, in het nekschild gegraveerd alsook afkortingen van de betreffende eenheid. De helm hoorde in elk geval standaard tot de wapenrusting van de Romeinse soldaten en maakt dus vanzelfsprekend ook deel uit van de geestelijke wapenrusting zoals Sha'ul in vers 17 vermeldt. Hij heeft het in de NBG-vertaling over de 'helm des heils' en in de Statenvertaling over de 'helm der zaligheid'. De Willibrordvertaling en de Groot Nieuws Bijbel spreken over de 'helm van de redding' en in de Nieuwe Bijbelvertaling schrijft de apostel: "Draag als helm de verlossing!" Wat staat er in de grondtekst? De Griekse woorden die Sha'ul hier gebruikte, zijn: περικεφαλαϊαν του σωτηριου perikephalaian tou striou letterlijk 'helm van

de redding' ofwel 'helm van de verlossing'. Opmerkelijk is het feit dat wij in het woord σωτηριον sōtērion de Messias tegenkomen. Het Griekse woord voor 'Redder' ofwel 'Verlosser' is namelijk σωτηρ sōtēr en dat is de exacte vertaling van de naam ישוע Yeshua, die dezelfde betekenis heeft. De Griekse vertaling van Yeshua is dus niet Iesous, maar Sōtēr! Ook in de Hebreeuwse vertaling van vers 17 zien wij de naam van onze Redder terug: Kova haYeshu'a כבוע הישועה [helm van de redding]. De bescherming die deze helm ons biedt, is immers de zekerheid van de behoudenis welke in niemand anders is dan in Yeshua: *"Want er is ook onder de hemel geen andere naam aan de mensen gegeven, waardoor wij moeten behouden worden."* (מפעלות) Mif'alot [Handelingen] 4:12). Het enige wat onze behoudenis in gevaar kan brengen, is de eigen keuze die wij maken. Als wij ervoor kiezen, Yeshua los te laten of als we ervoor kiezen, de Tora overboord te gooien, dan heeft de tegenstander zijn doel bereikt. Daarom is hem er alles aan gelegen, onze keuzes te beïnvloeden. Omdat het hoofd de zetel van de gedachten is, is dit het terrein waar de vijand erg graag zijn destructieve werk wil verrichten. Ons hoofd moet daarom beschermd worden tegen de aanvallen en influisteringen van de tegenstander. Hoewel wij na onze bekering door het bestuderen van de Tora onze denkwijze hebben hervormd, kan zij toch opnieuw gemakkelijk verdorven worden omdat wij nog steeds zwakke, onvolmaakte mensen zijn. Talrijke gelovigen weten niet hoe zij hun gedachtengang moeten beschermen omdat zij de hele wapenrusting dragen behalve de helm. Zij beseffen niet, dat de meeste zonden beginnen met een gedachte, die door begeerte in ons wordt gewekt en ze weten ook niet hoe zij hun gedachten moeten beschermen tegen twijfel, ongeloof, vrees, depressie, ijdelheid, materialisme en immoraliteit. Als we zulke verkeerde gedachten en begeerten niet bij de wortel afkappen, zullen ze bevrucht worden en dan is de zonde geboren. In יעקב Ya'aqov [Jacobus] 1:14-15 staat een ernstige waarschuwing: *"Iedereen komt in verleiding door zijn eigen begeerte, die hem lokt en meesleept. Is de begeerte bevrucht, dan baart ze zonde; en is de zonde volgroeid, dan brengt ze de dood voort."* De Eeuwige wil echter onze harten en gedachten behoeden in onze Redder Yeshua, zoals Sha'ul ook schrijft in Filippenzen 4:7 en daarom geeft Hij ons de helm des heils om ons hoofd en daardoor onze gedachten te beschermen tegen allerlei slechte influisteringen, die onze redding in gevaar zouden kunnen brengen. Terecht schrijft de psalmist dan ook: *"Eeuwige Adonai, Sterkte mijner verlossing, Gij beschermt mijn hoofd ten dage van de strijd!"* (תהלים Tehilim [Psalmen] 119:114). Het Hebreeuwse woord dat hier vertaald is met 'mijner verlossing' is ישועתי Yeshuati, opnieuw een duidelijke heenwijzing naar Yeshua. Sha'ul roept ons daarom dringend op, om onszelf te beschermen met Kova haYeshu'a, de helm van de redding: *"Laten wij, die toebehoren aan de dag, op onze hoede zijn, omgord met het harnas van geloof en liefde en getooid met de helm van de hoop op redding!"* (1 Thessalonicenzen 5:8).

Vers 17b: "...en het zwaard des Geestes, dat is het Woord van G'd!"

Surinaams: "...èn teki a howru fu a Santa Yeye ini yu anu: dati na a Wortu fu Gado!"

Hindoestaans: "...aur Parmeswar ke bāt ek talwár ghat kám me lów. Pawitr Átma ese saitán ke jítiga!"

Javaans: "...kaping nenem: nèk sétan arep ngenèng kowé nganggo apusan, aja wedi, njaluka tulung marang Roh Sutyi, supaya kowé bisa mbales mungsuhamu nganggo pituturé Gusti Elohim. Ora béda kaya soldat sing nglawan mungsuhé kaé karo pedang sing landep!"

En dan komen we tot het zesde onderdeel van de complete wapenrusting G'ds: het zwaard des Geestes, dat is het Woord van G'd. Alle voorgaande stukken van de geestelijke wapenrusting, die we tot nu toe hebben behandeld, zijn defensief en dienen slechts ter verdediging van ons geloofsleven tegen de aanvallen van de vijand. Door de vijf defensieve onderdelen van onze wapenrusting worden we weliswaar beschermd, maar met een gordel, een harnas, schoenen, een schild en een helm alleen kunnen we de vijand niet aanvallen en zeker niet verslaan. Daar hebben we een afschrikwekkend en slagkrachtig wapen voor nodig! Het enige echt offensieve wapen dat Sha'ul in deze opsomming noemt, is het 'zwaard des Geestes'. In tegenstelling tot het in חזיון Chizayon [Openbaring] 1:16 en 19:15 genoemde langzwaard, waarvoor Yochanan het Griekse woord ρομφαία rhomphaia gebruikt, heeft Sha'ul het in vers 17 van de Efezenbrief

over een μαχαίρα machaira. Hetzelfde woord komen wij ook in מתתיהו Matityahu [Mattheüs] 26:47 en 51 alsook in עבריים Iv'rim [Hebreeën] 4:12 tegen. Een 'machaira' is het bekende korte tweesnijdende zwaard, dat de Romeinse legionairs gebruikten. De officiële Lateinse naam van dit wapen was 'gladius', meervoud 'gladii'. Van dit woord is overigens ook het woord 'gladiator' afgeleid. Alle legioensoldaten alsook de hulptroepen waren gewapend met dit kortzwaard, dat een brede kling met parallelle snijranden had en een korte, driehoekige punt. De 'gladius' was een bijzonder effectief wapen. De Romeinse legionairs gebruikten dit vlijmscherpe kortzwaard in de eerste plaats als steekwapen, maar ook om te slaan en te snijden waarmee ze afgrijzelijke wonden bij de tegenstanders veroorzaakten. Het was daarom hun voornaamste wapen in een man-tegen-mangevecht. De 'gladius' had een handvat van hout, hoorn, been of ivoor en werd gedragen in een schede die met metaalbeslag verstevigd was. Gewone soldaten droegen het zwaard rechts, zodat ze elkaar niet zouden hinderen bij het trekken van het zwaard en dit dus konden doen zonder de slagorde te verbreken. De centurio daarentegen droeg zijn 'gladius' aan de linkerzijde omdat hij voldoende ruimte om zich heen had om zich vrij te kunnen bewegen. De Romeinse cavalerie en een aanzienlijk deel van de Keltische hulptroepen gebruikte een langere versie van hetzelfde wapen, namelijk de 'spatha', meervoud 'spathae'. De 'spatha' was een slagzwaard met parallelle snijranden, dat niet alleen gebruikt werd om vanaf het paard uit te halen, maar ook tijdens een man-tot-man gevecht op de grond. Dit is het langzwaard, dat in de reeds aangehaalde teksten uit Openbaring in het Grieks 'rhomphaia' genoemd wordt, maar met betrekking tot de geestelijke wapenrusting gebruikt Sha'ul de 'machaira' ofwel de 'gladius', het Romeinse kortzwaard van de gewone legioensoldaat als beeld voor G'ds Woord. Hetzelfde zwaard met dezelfde betekenis zien wij ook in עבריים Iv'rim [Hebreeën] 4:12-13 terug: *"Want het woord G'ds is levend en krachtig en scherper dan enig tweesnijdend zwaard en het dringt door, zo diep, dat het vaneenscheidt ziel en geest, gewrichten en merg, en het schift overleggingen en gedachten des harten; en geen schepsel is voor Hem verborgen, want alle dingen liggen open en ontbloot voor de ogen van Hem, voor wie wij rekenschap hebben af te leggen!"* **Surinaams:** *"Bika a wortu fu Gado e libi èn a abi krakti. A srapu moro leki wan howru di srapu na ala tu sei. A e koti so dipi tak' a e prati wi yeye fu wi sili. A e prati bonyo nanga brudu, èn a e tyari den firi nanga den prakseri fu wi kon na krin. Noti no kibri gi Gado. Ala sani de opo-opo na En fesi. Na En wi o abi fu gi frantwortu!"* **Hindoestaans:** *"Parmeswar ke bāt jīnda hai aur oman bahut saktī hai. U ek duno bagal cokh talwār se auro cokh hai. Aur ek īnsān ke andar me aisan ghus ja hai kī u okar jīw aur ātma, okar haddī-guddī, aur okar soc-bicār alag-alag kar dewe hai. Parmeswar ke ākhī ke sāmne sab cīj khulal hai. Okar khātīn kuch na chīpal hai. Aur hamlogke oke lekha dewe ke parī!"* **Javaans:** *"Awit tembungé Gusti Elohim kuwi urip lan gedé kwasané lan landepé ngungkuli pedang sing landep kiwa-tengen. Tembungé Gusti Elohim bisa mlebu jeru ing atiné manungsa, misah roh lan nyawa, balung lan sungsum. Mulané tembungé Gusti Elohim bisa ngétokké ala-betyiké pikiran lan kekarepané manungsa. Para sedulur, ora ènèng prekara siji waé nang jagat kéné sing didelikké kanggo Gusti Elohim, ora. Dèkné ngerti lan weruh sembarang ing atiné manungsa. Mulané, mbésuk kabèh wong bakal asok penjawab marang Gusti Elohim!"* Door het geschreven Woord van G'd met al Zijn geboden en inzettingen kan Ruach haQodesh [de Heilige Geest] ons duidelijk maken wat de wil van de Eeuwige is in ons leven. Dit Woord van G'd maakt net als een scherp zwaard scheiding tussen dat wat van G'd is, wat van de boze is en wat van onszelf is. De twee laatsten zijn helaas nauw met elkaar verbonden zodat het echt noodzakelijk is om aan onszelf te sterven en ons volledig aan G'ds wil te onderwerpen, die Hij door Zijn Woord aan ons bekend heeft gemaakt. We hebben met een geestelijke strijd te maken en daarom hebben we geestelijke wapens nodig om ons te verdedigen. Sha'ul schrijft in 2 Korinthiërs 10:3-6 hierover het volgende: *"Want al leven wij in het vlees, wij trekken niet ten strijde naar het vlees want de wapenen van onze veldtocht zijn niet vleselijk, maar krachtig voor G'd tot het slechten van bolwerken, zodat wij de redeneringen en elke schans, die opgeworpen wordt tegen de kennis van G'd, slechten, elk bedenksel als krijgsgevangene brengen onder de gehoorzaamheid aan de Mashiach, en gereed staan, zodra uw gehoorzaamheid volkomen is, alle ongehoorzaamheid te straffen!"* Zo staat het in de NBG-vertaling. De Groot Nieuws Bijbel is daarin nog een stuk duidelijker: *"De wapens waarmee we strijden, zijn niet van aardse, maar van g'ddelijke makelij!"* en daar wordt op de eerste plaats het tweesnijdende zwaard, het Woord van G'd mee bedoeld. Met dit geestelijke zwaard kunnen we ons tegen alle verleidingen of zelfs rechtstreekse aanvallen op

ons geloofsleven verdedigen. Zo gebruikte ook Yeshua het zwaard des Geestes doeltreffend in de strijd met de satan toen Hij veertig dagen lang verzocht werd in de woestijn. Als wij het verslag hierover lezen in Mattheüs 4:1-11 en Lucas 4:1-13, dan valt het ons op dat Yeshua geen ander wapen hanteerde dan de Tora. Op iedere uitdaging van satan gaf Hij als antwoord: *“Er staat geschreven...! - A skrifi taki...!”* ofwel: *“A Buku fu Gado taki yu taki...!”* De vorst der duisternis hanteerde hetzelfde wapen, want ook hij citeerde uit de Schriften, maar Yeshua pareerde dit schriftmisbruik direkt door het citeren van een andere tekst, waarmee Hij de zaak weer in het juiste licht stelde. Daar kon de satan niet tegenop en week van Hem. De les die wij hieruit leren is het Woord van G'd op de juiste wijze te hanteren in de strijd tegen de vijand. In onze geestelijke oorlogsvoering dienen we de Tora te gebruiken en niet zomaar allerlei andere bijbelteksten lukraak bij elkaar te rapen. De duivel citeerde uit de Psalmen, maar Yeshua citeerde uit de Tora! Het zwaard des geestes, dat is op de eerste plaats de Tora, want daarin heeft de Eeuwige ons Zijn wil bekend gemaakt! De geschreven Tora en niet de mondelinge Tora. Dit geschreven Woord van G'd gebruikte Yeshua toen de satan Hem probeerde te verleiden. Een goede kennis van de Tora is een zeer krachtig wapen tegen de aanvallen van de satan. Om deze kennis steeds als wapen te kunnen inzetten in de geestelijke strijd die wij dagelijks te voeren hebben, moeten we goed onderwijs krijgen, hebben we training nodig, moeten we oefenen. Als gelovigen behoren wij goed getraind te zijn in het actief hanteren van G'ds Woord als tweesnijdend zwaard, evenals de Romeinse soldaten dagelijkse training kregen in allerlei gevechtstechnieken. Door G'ds Woord te lezen, nauwgezet te bestuderen en toe te passen in ons dagelijks leven worden we geestelijk opgebouwd en worden we bruikbaar in het leger van de Eeuwige. Daarom is onze wekelijkse lezing van de Parasha (Tora, Haftara en B'rit haChadasha) zo belangrijk! We moeten niet klakkeloos alles aannemen wat ons door allerlei theologen wordt aangeleerd, maar we moeten de Schriften zelf onderzoeken. In 2 Timotheüs 3:14-17 schrijft Sha'ul niet voor niets: *“Maar jij, blijf bij alles wat je geleerd hebt en met overtuiging hebt aangenomen. Je weet wie je leraren waren en bent van kindsbeen af vertrouwd met de Heilige Geschriften die je wijsheid kunnen geven, zodat je wordt gered door het geloof in Mashiach Yeshua. Elke Schrifttekst is door G'd geïnspireerd en kan gebruikt worden om onderricht te geven, om dwalingen en fouten te weerleggen, en om op te voeden tot een deugdzaam leven, zodat een dienaar van G'd voor zijn taak berekend is en voor elk goed doel volledig is toegerust.”* (NBV). **Surinaams:** *“Ma yu dati mus tan hori na den sani san yu leri èn san yu sabi tak' na tru sani. Bika yu sabi suma na den sma di ben gi yu leri. Sensi yu ben de wan pikin boi, yu ben sabi san a Santa Buku e taki. A buku disi kan gi yu koni fu kon sabi tak' efu yu bribi na ini Mashiach Yeshua, Gado o ferlusu yu. Na Gado srefi ben meki sma skrifi ala sani san de ini a Santa Buku. Den sani disi bun fu gi leri, fu sori pe un fowtu, fu meki un kon bun, èn fu leri un fu libi wan bun fasi. Tapu a fasi disi a sma di e dini Gado sa de klar'klari fu kan du ibri bun wroko!”* **Hindoestaans:** *“Beta, tu hamár bāt síkhle hai aur díł bhar se bíswás kare hai. Tu jáne hai ke toke síkháis hai, ohí se í bāt pakarle rahihe. Tu chotahí se Parmeswar ke pawítr bāt síkhle hai. Toke ekare dwára buddhí mílal hai kaise tu Mashiach Yeshua me bíswás kare ke dwára bac jái sakihe. Parmeswar ápan pustak líkhwáis hai aur ekar har ek bāt kámíl hai síkháwe, samjháwe, ulta soc-bícár badale aur sudháre khátín, jeme Parmeswar ke bíswásí logan pura howe aur tayár rahe har ek rakam bhala kám kare ke!”* **Javaans:** *“Nanging kowé Timotius, kowé kudu nurut piwulang sing wis mbok tanpa lan wis mbok akoni bener. Kowé ngerti déwé sapa sing mulangi kowé. Kawit tyilik kowé wis diblajari sangka pituturé Gusti Elohim, dadiné kowé ngerti nèk pituturé Gusti Elohim kuwi bisa ngekèki kaweruh marang kowé. Kaweruh sing nduduhké marang kowé nèk Mashiach Yeshua, Juru Slameté manungsa, teka ing donya ngluwari kowé sangka kwasané ala, supaya kowé bisa urip langgeng. Tembung-tembung isiné pituturé Gusti Elohim kuwi kabèh metuné sangka pikirané Gusti Elohim déwé. Mulané tembung-tembung kuwi kabèh kenèng dienggo mulangi bab sing bener, kenèng dienggo mbenerké piwulang sing klèru, kenèng dienggo mbenerké klakuan sing ora apik lan uga kenèng dienggo mblajari nindakké urip sing nurut karepé Gusti Elohim. Dadiné wong sing nyambutgawé kanggo Gusti Elohim bisa nduwèni kapinteran ngerjani penggawéan apa waé sing dikarepké karo Dèkné!”* Elke Schrifttekst wil zeggen: ook de teksten die vele christenen doorgaans overslaan omdat ze van mening zijn dat die alleen voor de Joden van toepassing zijn. Maar niets is voor de gelovigen onbelangrijk in de Schriften, ook niet voor de gelovigen uit de volken! Yeshua zegt in Mattheüs 5:18, dat elke jota en elke titel in de Tora van kracht zal

blijven zolang de hemel en de aarde bestaan. Het Woord van G'd is zo belangrijk, dat zelfs het kleinste letterteken niet gemist kan worden. Het is echter niet voldoende om het in huis te hebben, maar wij moeten er ook echt dagelijks in lezen en G'ds geboden en inzettingen naleven, die dus nog steeds van kracht zijn. Niet alleen voor de Joden, maar ook voor de gelovigen uit de volken. Geestelijke lauwheid en gebrek aan kennis zijn levensgevaarlijk! Bewapen u dus voor de strijd en gebruik het zwaard des Geestes, dat is het Woord van G'd!

Vers 18: *“En bidt daarbij met aanhoudend bidden en smeken bij elke gelegenheid in de Geest, daartoe wakende met alle volharding en smeking voor alle heiligen.”*

Surinaams: *“Tan begi èn dyeme fesi Gado na ini ala okasi di yu kisi èn soleki fa a Yeye e tiri yu. De na ai, èn no tapu fu dyeme fesi Gado gi ala den sma fu Gado!”*

Hindoestaans: *Aur bhí har ek mauka par Pawitr Átma ke saháita se sab cij ke bise me prátna karte rahíhe. Sab masihi log khátín hardam bintí karihe bina hímmat háre se!”*

Javaans: *“Ya ngono kuwi enggonmu kudu jaga-jaga lan tata-tata, nanging aja pada lali iki: pada ndedongaa lan pada njaluka tulung marang Gusti Elohim sak wantyi-wantyi lan ing prekara apa waé. Roh Sutyi sing ngréwangi kowé nèk kowé ndonga. Kowé uga kudu sing tata-tata, supaya sak wantyi-wantyi bisa ndongakké sedulur kabèh sing pretyaya lan aja pada kesel enggonmu ndedonga!”*

De meeste bijbelstudies over dit onderwerp eindigen met de uitleg over het laatste onderdeel in vers 17, maar ik pak vers 18 er toch nog even bij, want die geeft namelijk het einddoel aan van het totale betoog van Sha'ul. Na de volledige geestelijke wapenrusting per onderdeel te hebben besproken, voegt Sha'ul er nog een belangrijke raad aan toe: aanhoudend bidden en smeken in de Geest. De diverse onderdelen van de wapenrusting zijn op zichzelf namelijk niet voldoende als ze niet worden aangevuld met een voortdurend gebed. Het is niet alleen het hanteren van G'ds Woord dat de vijand verslaat, maar het feit dat dit onder aanhoudend bidden en smeken in de Geest gedaan wordt. Yeshua was juist naar de woestijn gegaan om te bidden en te vasten toen Hij verzocht werd. Bij het weerstaan van de boze moeten wij gebruik maken van gebed en smeking, want om tegen de machten der duisternis te kunnen standhouden is het nodig om steeds in contact te zijn met de Eeuwige. Door ons aanhoudend gebed kan G'ds kracht in ons stromen zodat alle bovengenoemde geestelijke wapens geactiveerd worden. Hoe moeten wij bidden? In de Geest! Wat wordt hier precies mee bedoeld? Wel, daarover zijn de meningen verdeeld. Velen zijn van mening, dat dit het bidden in tongen is, maar dat geloof ik niet. De reden waarom ik dit niet geloof kunt u vinden in mijn vierdelige studiereeks 19 t/m 22 over het spreken in tongen. Nee, wat het bidden in de Geest betreft denk ik eerder aan het bidden onder de inspiratie van de Heilige Geest zoals het in יהודה Yehuda [Judah] 20 beschreven staat: *“Laat u bij het bidden leiden door de Heilige Geest!”* (NBV). G'ds Geest weet het beste wat er gebeden moet worden en daarom legt Sha'ul ons in Romeinen 8:26-27 heel duidelijk uit wat hij met het 'bidden in de Geest' precies bedoelt: *“De Geest helpt ons in onze zwakheid; wij weten immers niet wat we in ons gebed tegen G'd moeten zeggen, maar de Geest zelf pleit voor ons met woordloze zuchten. G'd, die ons doorgrondt, weet wat de Geest wil zeggen. Hij weet dat de Geest volgens Zijn wil pleit voor allen die Hem toebehoren.”* **Surinaams:** *“Na so a Yeye e yepi wi tu nanga wi swakifasi. Bika wi no sabi gi san wi mus begi èn fa wi mus du en. Ma a Yeye srefi e begi gi wi nanga dyeme di yu no man poti na ini wortu. Èn Gado, di sabi ala ati, sabi san a Yeye wani takí. Bika a Yeye e begi gi den sma fu Gado soleki fa Gado wani.”* **Hindoestaans:** *“Hamlog apane se na kar páila aur na jánila kaise prátna kare ke cáhí. Bakí Pawitr Átma hamlogke saháita kare hai aur hamlog khátín prátna kare hai aisan bát se jaun hamlog kabhí na bol paití. Aur Parmeswar sab ínsán ke díl me khoj kare hai aur u samjhe hai Pawitr Átma bíswási log khátín kaun cij mánge hai. U to kháli Parmeswar ke man wála mánge hai.”* **Javaans:** *“Semono uga Rohé Gusti Elohim, tekané arep mitulungi awaké déwé sing ringkih iki. Awit awaké déwé ora ngerti kepriyé tyarané ndonga sing bener kuwi. Mulané Roh Sutyi ndongakké awaké déwé marang Gusti Elohim, nganggo sambat lan nggresah; awaké déwé iki ora bisa ndunungké nganggo tembungé manungsa. Nanging Gusti Elohim, sing weruh njeroné atiné manungsa, ngerti uga apa penjalukané Roh Sutyi. Awit nèk Roh Sutyi ndongakké awaké déwé,*

mesti pandonga kuwi tyotyok karo kekarepané Gusti Elohim.” - Bidt daarom met aanhoudend bidden en smeken in de Geest, en niet alleen voor uzelf, maar voor alle heiligen!

Conclusie:

We hebben hier dus de zes onderdelen van de geestelijke wapenrusting plus het zevende dat ze activeert. Het is dus uiterst belangrijk de volledige wapenrusting aan te doen en geen enkel onderdeel over te slaan. Als wij ons omgord hebben met de waarheid, ons bekleed hebben met het pantser der gerechtigheid, onze voeten geschoeid hebben met de bereidvaardigheid van het evangelie des vredes; bij dit alles het schild des geloofs ter hand hebben genomen, waarmede wij al de brandende pijlen van de boze kunnen doven; de helm des heils hebben aangenomen en het zwaard des Geestes, het Woord van G'd en daarbij bidden met een aanhoudend bidden en smeken in de Geest, dan kunnen wij niet alleen standhouden en weerstand bieden, maar zelfs terrein winnen. En zo wil ik deze tweedelige bijbelstudie afsluiten met het eerste vers, waar wij de vorige keer mee begonnen zijn: *“Voorts, weest krachtig in de Eeuwige en in de sterkte Zijner macht!”* **Surinaams:** *“Moro fara mi wani taigi unu tak' un mus teki un krakti ini a bigi makti fu Masra!”* **Hindoestaans:** *“Ek cij auro. Prabhu ke uppar bharosa kar, tab u ápan bísál saktí se tulogke dwára ápan barka kám karíga!”* **Javaans:** *“Para sedulur, kanggo penutup, saiki aku arep ngomong iki: Enggonmu nglawan sétan kuwi aja nganggo kekuwatanmu déwé, nanging nganggo kekuwatané Gusti sing gedé!”* (Efeziërs 6:10). Amen!

Werner Stauder